

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 2T/33/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5415010114
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Kňazúrová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2016:5415010114.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Renáty Kňazúrovej a prísediacich L. W. a I. N. v trestnej veci obžalovanej L. Š. pre zločin opustenia dieťaťa podľa § 206 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. a iné, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 26.04.2016 v Dolnom Kubíne takto

r o z h o d o l :

Obžalovaná L. Š., nar. XX.XX.XXXX v Q.T. Q., trvale bytom Q. Q., t. č. bytom L. Q., W. XXX, Č. D.,

je vinná, že

v dobe od 01.06.2014 do 30.06.2014 umožnila mal. dcére L., nar. XX.XX.XXXX a synovi N., nar. XX.XX.XXXX nenavštevovať povinnú školskú dochádzku tým, že ich neprihlásila, v dôsledku čoho mal. L. vymeškala v mesiaci jún 2014 120 neospravedlnených vyučovacích hodín a mal. N. vymeškal v mesiaci jún 2014 88 neospravedlnených vyučovacích hodín a tým, že nenavštevovali školu, viedli záhaľčivý život, teda

- vydala úmyselne osobu mladšiu ako 18 rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že jej umožnila viesť záhaľčivý život,

čím spáchala

- prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zák.,

2T/33/2015

2.

a za to sa
odsudzuje

Podľa §§ 211 ods. 1, 36 písm. l), 38 ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd výkon trestu podmiennečne odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určuje skúšobnú dobu na 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 285 písm. b) Tr. por. súd obžalovanú oslobodzuje spod obžaloby Okresného prokurátora v Dolnom Kubíne sp.zn. Pv 424/14/5503 zo dňa 18.06.2015 pre skutok pod bodom 1/ kvalifikovaný ako zločin opustenie dieťaťa podľa § 206 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., ktorého sa mala dopustiť na tom skutkovom základe, že ako matka v R. B.Í., časť B. v prenajatom byte na L. E. XXX/X dňa 30.07.2014 okolo 23.00 hod. opustila byt i napriek tomu, že sa tam nachádzali štyri maloleté deti Š., ktoré spali, a to N., M.. XX.XX.XXXX, A., M.. XX.XX.XXXX, T., M.. XX.XX.XXXX a L., M.. XX.XX.XXXX, o ktoré mala v tom čase povinnosť sa starať ako rodič, deti nechala bez dozoru a z miesta bydliska odišla

na presne nezistené miesto bez toho, aby im zabezpečila opateru, čím ich vystavila nebezpečenstvu smrti alebo ublíženiu na zdraví a v dôsledku toho uvedenú situáciu riešila polícia ako aj pracovníčky sociálnej kurately Dolný Kubín a predbežným opatrením sp.zn. 2PPOm/1/2014-23 zo dňa 31.07.2014, právoplatným dňa 20.08.2014 boli deti umiestnené do R. R. I., pretože skutok nie je trestným činom.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry v Dolnom Kubíne podal dňa 19.06.2015 na L. Š. obžalobu pre zločin opustenia dieťaťa podľa § 206 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. a pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zák., ktorých sa mala dopustiť na tom skutkovom základe, ako je popísané a právne kvalifikované v predmetnej obžalobe.

Napriek riadnemu predvolaniu na hlavné pojednávanie a po poučení o možnosti vykonania hlavného pojednávania v neprítomnosti obžalovaného podľa § 252 Tr. por. sa obžalovaná na hlavné pojednávanie nedostavila. Súd následne s poukazom na ust. § 252 ods. 2 a 255 ods. 2 Tr. por. vykonal hlavné pojednávanie v jej neprítomnosti. Podľa § 258 ods. 4 Tr. por. potom bola prokurátorom prečítaná zápisnica o výsluchu obžalovanej z prípravného konania, pričom z tejto vyplynulo, že obžalovaná sa ku skutku pod bodom 2/ obžaloby v celom rozsahu priznala, uviedla, že maloleté deti L. a N. napriek riadnemu poučeniu o tom, ako má postupovať, neprihlásila na povinnú školskú dochádzku. Ohľadne skutku pod bodom 1/ obžaloby uviedla, že síce 30.07.2014 okolo 23.00 hod. opustila svoje deti a z bytu odišla, avšak ihneď po odchode z bytu odovzdala kľúče od bytu Š. Q. - susedovi a pri odchode z bytovky videla, že tento aj s L. Q. išli do predmetného bytu ku deťom.

2T/33/2015

3.

Na hlavnom pojednávaní súd vykonal ďalšie dokazovanie výsluchom svedkov L. C. L., L. Q., U. L. F.Á., L. R. Q. a Š. Q., tiež prečítaním listinných dôkazov a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Svedkyňa L. C. L. vypovedala, že s rodinou obžalovanej prišla do styku počas týždňovej pohotovostnej služby ako pracovníčka ÚPSVaR Dolný Kubín. Službu mala od 30.07.2014, pričom po polnoci bola informovaná príslušníkmi polície, že na ulici L. F. R. B. sa našli štyri opustené deti. Keď prišla na miesto, v byte sa nachádzal biologický otec detí pán Q. a lekár MUDr. M., ktorý bol privolaný kvôli tomu, že otec detí nemohol deti zobudiť. Na mieste jej bolo povedané, že matka z bytu odišla a kľúče od bytu nechala len otcovi detí, ktorý ale odmietol sa o deti starať z dôvodu, že mal. N. mal zdravotné problémy a trpel epilepsiou. Dr. M. keď zistil, že deti sú v poriadku, ich odovzdal do starostlivosti jej, deti zobrali v tú noc do detského domova po dohovore s pani riaditeľkou, boli veľmi hladné, zanedbané a špinavé. V byte neboli žiadne potraviny, na drese bol len prázdny hrniec a už v minulosti boli problémy, rodina bola v sledovaní. Ešte v ten istý týždeň jej bolo opäť zatelefonované na služobný mobil, že mal. L. Š. spolu s matkou bola nájdená u nejakého muža, dieťa bolo zanedbané a špinavé, preto aj tu iniciovali umiestnenie na základe predbežného opatrenia do detského domova. Zabezpečila lekárske ošetrenie maloletej, rovnako aj gynekologické vyšetrenie, keďže bolo podozrenie, že mala pohlavný styk. Mal. L. jej povedala, že tri mesiace už nebola v škole. Po príchode do bytu v ňom našla L. Q., čo je biologický otec detí. Ten spomínal, že sa o deti nemôže postarať pre zdravotný stav mal. N.. On sám bol onkologický pacient. Čo sa týka pána Q., ten bol taktiež prítomný v byte a povedal, že on dostal kľúče od obžalovanej, ktorá mu povedala, že sa o hodinu vráti, ale keď sa o hodinu nevrátila, išiel sa pozrieť do bytu, kde našiel všetky deti spať a keďže ich nemohol zobudiť, zavolať políciu.

Svedkyňa L. Q. sa vyjadrila, že obžalovaná bola družkou jej otca. Mali spolu päť detí. Deň pred skutkom, ktorý je predmetom obžaloby, prišla obžalovaná za jej otcom a povedala, že mu donesie deti, a že ona sa o ne starať nebude, že odchádza do Čiech, kde jej bolo lepšie. Preto zavolať pani S.W. na úrad práce, tá jej povedala, že ju má informovať v prípade, ak by obžalovaná skutočne odišla. V ten konkrétny deň prišiel za ňou pán Q. s tým, že mu dala kľúče od bytu obžalovaná, aby išiel deti skontrolovať a že sa domov nevrátila a vraj zrejme deťom dala nejaké tabletky, lebo deti spia tvrdo a nemôže ich zobudiť, pričom ju požiadal, aby išla dole ku deťom. Spoločne s jej otcom zišli k deťom, otec povedal, že L. zrejme odišla, deti našli spať, ale keďže sa báli, prečo ich nemôžu zobudiť, tak volala políciu. Na miesto prišiel aj lekár a za ním sociálna kurátorka. Lekár deti skontroloval a zistil, že sú v poriadku, ale otec sa o deti nemohol starať pre svoj zdravotný stav a preto, že mal. N. je epileptik. Obžalovaná

hovorila, že odíde do Čiech aj s L., prečo si zobrala len najstaršiu dcéru, k tomu sa ja vyjadriť nevedela. Obžalovanej vysvetlila, aké má povinnosti v súvislosti so školskou dochádzkou detí, aj ju nasmerovala za pani riaditeľkou do základnej školy, kde aj bola, ale už ostatné papiere napr. na meste nevybavila, hoci jej manžel ukázal kam má ísť.

Svedkyňa U.. L. F. k veci vypovedala, že prišla do styku s mal. deťmi Š. 31.07.2014, kedy bola kontaktovaná sociálnou pracovníčkou ÚPSVaR Dolný Kubín s tým, že na základe predbežného opatrenia súdu budú mal. deti zverené do detského domova
2T/33/2015
4.

a čo sa týka týchto detí, informácie o nich už mala v júli 2014 a to z ÚPSVaR, kde jej bolo povedané, že zrejme tieto deti budú umiestnené do detského domova, takže už predbežne o nejakých problémoch vedeli. Čo sa týka konkrétne 31.07.2014, tak na požiadanie sociálnej pracovníčky išla do detského domova, kde v skupine domček bola do rána, pretože deti boli veľmi plačlivé, nedojedené, dali im jesť. Bola tam aj hliadka polície, ktorá sa zdržala asi dve hodiny a keď deti uložili spať, tak najmladší L. sa niekoľkokrát zobudil a dožadoval sa matky. Čo sa týka pána Q., ten bol v deťmi len toho 31.07.2014, kedy poskytoval základné informácie o ich menách, návykoch a podobne. Čo sa týka detí, tieto vôbec ani jedno nemali preukaz poistenca, nemali ani rodné listy a v tom čase nechodili do školy, všetko vybavovali pracovníci detského domova. V októbri 2015 matka využila jeden rodinný pobyt v detskom domove a strávila ho s deťmi, všetko bolo v poriadku.

Svedkyňa L.. R. Q. vypovedala, že ako riaditeľka ZŠ s MŠ, B. XXX/XX F. R. B. v mestskej časti B. prišla do styku s obžalovanou, keď za ňou prišla do riaditeľne niekedy v roku 2014 aj so štyrmi deťmi a informovala sa na možný zápis dvoch detí L. a N.. L. mala byť siedmačka a N. prvák. S deťmi aj chvíľu rozprávala, ale N. po slovensky veľmi nerozumel, obžalovanú poučila o tom, aké doklady sú potrebné pre zápis detí na povinnú školskú dochádzku do školy, tiež zistila, že deti navštevovali ZŠ v ČR, takže taktiež bolo potrebné zistiť, či sa jednalo o slovenských štátnych občanov žijúcich v Čechách alebo naopak o českých občanov prichádzajúcich na Slovensko. Obžalovaná nemala k dispozícii žiadne potrebné doklady, preto jej povedala, že je nutné, aby priniesla rodné listy detí a potvrdenie o prechodnom alebo trvalom pobyte. Následne za ňou prišla L. Š.V., ktorá priniesla rodné listy seba a N.. Zistil, že L. je narodená v Q. Q. a je slovenskou štátnou občiankou, N. je narodený v ČR. Znova zopakovala, že okrem toho je potrebné potvrdenie o trvalom alebo prechodnom pobyte, ktorý doklad jej predložený nebol a viac ju nikto z tejto rodiny nekontaktoval.

Svedkyňa U.. S. N. sa vyjadrila, že ako vedúca oddelenia bola informovaná o výjazde 31.07.2014 a na druhý deň už počas pracovného dňa sa vykonávali všetky administratívne úkony s jej súhlasom, o rodine obžalovanej už mala predchádzajúce informácie a rodina bola v sledovaní sociálnej kurately.

Svedok Š. Q. vypovedal, že odkedy prišla za ním obžalovaná a odovzdala mu kľúče od jej bytu so slovami, že nutne odchádza do U. hľadať si prácu a že má kľúče odovzdať otcovi jej detí pánovi Q., mohlo ubehnúť pár minút, ešte oblečený v pyžame išiel skontrolovať deti v byte obžalovanej a zistil, že všetky sú poprezliekané v pyžamách, uložené v posteli a všetky spali, žiadne z detí neplakalo, ani žiadne z detí nebolo hore, v byte bolo poupratované, tak nechal vchodové dvere pootvorené, lebo nechcel nechať deti zamknuté v byte a ihneď sa išiel k sebe prezliecť z pyžama a utekal na horné poschodie do bytu jeho nevesty, ktorú informoval o tom, čo sa stalo. Bol tam aj otec detí, takže aj on vedel, že obžalovaná odišla. Nevesta s jeho synom išli hneď dole ku deťom, sused B. kričal, že „Š. pod', niečo sa stalo s deťmi.“ Tak všetci rýchlo utekali do bytu. Sused B. povedal, že sa snažil deti zobudiť, ale že to nejde, takže skúšal budiť deti aj on, ale ani jedno z detí nezobudil. Nevesta L. sa ešte obávala, či nezjedli nejaké tabletky na spanie, preto ihneď kontaktovali políciu a zdravotnícku službu. Po príchode lekára sa deti zobudili, nemali žiadne zdravotné potiaže, boli rozospáté. Bola tam mestská polícia a následne tiež prišli pracovníci zo
2T/33/2015
5.

sociálky. Keď išiel deti prvýkrát kontrolovať ešte v pyžame, byt si musel odomknúť kľúčmi, ktoré mu dala obžalovaná, potom už nechal dvere pootvorené. Otec detí pán Q. sa tiež s námahou dostavil do bytu, on už bol v tom čase vážne chorý a t.č. je už nebohý a on ešte sa vôbec nezaujímal o to, čo je s deťmi,

ale vykrikoval, že kde je tá „kurva“ a či sa išla znova niekde „kurviť“ a nechala mu deti. Obžalovaná sa podľa svojich možností o deti starala, aj v potravinách jej predávali na dlžobu, rovnako jej nákup niekedy urobila sociálka a pomáhali aj susedia a rodina. V minulosti sa nikdy nestalo, že by obžalovaná deti nechala samé. Pokiaľ aj potrebovala na nejaký čas odísť či už do obchodu alebo si niečo vybaviť, deti prizreli buď oni, keď sa hrali s ich deťmi, alebo ich prizrela najstaršia dcéra obžalovanej L.. V období, kedy mu obžalovaná priniesla kľúče od bytu, nebol v trvalom pracovnom pomere, pracoval na fuškách. Na poschodí je 10 bytov a na otázku, prečo doniesla obžalovaná kľúče práve jemu odpovedal, že asi preto, že je jej najbližšia rodina, jeho syn žije s jej nevlastnou dcérou a biologický otec v tom čase býval u jeho nevesty. S biologickým otcom detí vtedy obžalovaná nemala dobrý vzťah.

Za súhlasu prokurátora boli prečítané svedecké výpovede I. D. a T. Š., z ktorých súd zistil, že svedok D. v prípravnom konaní pri svojom výsluchu dňa 07.05.2015 vypovedal, že sa k ničomu vyjadrovať nebude, pretože už vo veci vypovedal dňa 09.12.2014. Súd však túto výpoveď nemohol ako dôkaz použiť, nakoľko bola spísaná pred vznesením obvinenia obžalovanej (obvinenie je bolo vznesené dňa 13.02.2015). Z výpovede svedka T. Š. z prípravného konania vyplynulo, že je otcom obžalovanej a vyjadril sa k tomu, že nikdy nevidel, že by sa obžalovaná zle správala k svojim deťom, sám jej vysvetlil, že má po príchode na Slovensko zabezpečiť prihlásenie detí na povinnú školskú dochádzku, na čo povedala, že to rieši, svedok o tom, že deti do školy nechodia nemal vedomosť.

Podľa § 269 Tr. por. boli prečítané nasledovné listinné dôkazy:

úradné záznamy na č.l. 81 až 86, záznam z výkonu sociálnej práce v rodinnom prostredí č.l. 87, záznam č.l. 88 až 89, 91, lekárska správa č.l. 93, odpis z RT č.l. 94, Uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín č.l. 97 až 98, 101 až 102, 104, rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.l. 109, správa Mestského úradu Banská Bystrica č.l. 112, správa ÚPSVaR Banská Bystrica č.l. 116, rozhodnutie č.l. 120, správa Úradu práce ČR, Krajská pobočka Příbram č.l. 125 až 129, záznam o zhodnotení zdravotného stavu osoby č.l. 132, úradný záznam č.l. 133, rodné listy detí č.l. 144 až 147 a súd zistil nasledovný skutkový a právny stav:

K výroku o vine:

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutom na ich rozhodnutie. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

2T/33/2015

6.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 2 ods. 19 Tr. por. pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní smie súd prihliadnuť len na dôkazy ktoré boli v tomto konaní vykonané, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zák. sa prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže dopustí ten, kto vydá, čo aj z nebanlivosti, osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že jej umožní viesť záhaľčivý alebo nemravný život.

Objektom tohto trestného činu je záujem na riadnej výchove osôb mladších ako osemnásť rokov, bez ohľadu na prípadnú plnoletosť nadobudnutú uzavretím manželstva pred dovŕšením osemnásteho roku veku (§ 8 ods. 2 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%25238'&ucin-k-dni='30.12.9999'> OZ). Pod pojmom záhaľčivý život sa rozumie parazitný spôsob života (páchanie trestnej činnosti,

žobranie, skryté formy sexuálnych služieb ako zdroj príjmov, pričom sa sem zaraďuje aj dlhšie trvajúce záškoláctvo). Nemravným životom je život vedený v rozpore so zásadami morálky (vonkajšie prejavy a návyky, ktoré presahujú morálne pravidlá a dostávajú sa do rozporu so zákonom). O umožnenie viesť záhaľčivý alebo nemravný život pôjde vtedy, ak sa osobe mladšej ako osemnásť rokov vytvoria podmienky na vznik nežiaducich návykov a sklonov (napr. ponechanie dieťaťa výchove ulicou, umožnenie dlhodobejšieho záškoláctva a pod.). Páchateľom môže byť ktokoľvek. Pokiaľ však podstata konania spočíva v opomenutí riadne dohliadať na ohrozenú osobu, prichádzajú do úvahy len páchatelia, ktorým táto povinnosť vyplýva zo zákona alebo úradného rozhodnutia (porovnaj napríklad § 28 a nasl. Zákona o rodine <aspi://module='ASPI'&link='94/1963%20Zb.%252328'&ucin-k-dni='30.12.9999'>). Na trestnú zodpovednosť stačí nedbanlivosť. Zavinenie sa musí vzťahovať na všetky znaky tohto trestného činu, vrátane veku ohrozenej osoby. Vzhľadom na to, že trestný čin možno spáchať úmyselne aj z nedbanlivosti, zistenú formu zavinenia treba v rozhodnutí výslovne uviesť (porovnaj aj R 26/1981). Trestný čin ohrozovania mravnej výchovy mládeže je prečinom.

Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že obžalovaná napriek tomu, že bola svedkyňou R. Q. ako riaditeľkou základnej školy poučená o tom, akým spôsobom má prihlásiť maloleté deti L. a N. na povinnú školskú dochádzku, postup a potrebu príslušných dokladov jej bol vysvetlený aj pracovníčkami sociálnej kurately a pre prihlásenie detí do školy stačilo zabezpečiť potvrdenie o prechodnom pobyte na Mestskom úrade v Dolnom Kubíne, túto povinnosť si nespĺnila, deti na povinnú školskú dochádzku neprihlásila a k tomuto skutku sa v celom rozsahu priznala. Uvedeným konaním ako matka, ktorej rodičovské práva neboli obmedzené ani odňaté, úmyselne vydala svoje deti ako osoby mladšie 18 rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že im umožnila viesť záhaľčivý život.

Ku výroku o treste:

Ku osobe obžalovanej súd zistil, že táto v minulosti nebola súdom trestaná, t.č. žije a pracuje v Č. D., všetky jej maloleté deti sú umiestnené v R. R. I., kde ich sporadicky navštevuje.

2T/33/2015

7.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Pri druhu a výmere trestu súd u obžalovanej ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. I) Tr. zák. vyhodnotil skutočnosť, že sa k trestnému činu priznala a úprimne ho oľutovala, čo zohľadnil postupom podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. Súd obžalovanej potom uložil trest odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby s podmieneným odkladom výkonu trestu na dobu 18 mesiacov, pretože má za to, že takýto druh trestu je s poukazom na ust. § 34 ods. 1 Tr. zák. primeraný.

Ku výroku o oslobodení spod obžaloby pre skutok kvalifikovaný ako zločin opustenia dieťaťa podľa § 206 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák.:

Podľa § 206 ods. Tr. zák. sa zločinu opustenia dieťaťa dopustí ten, kto

(1) opustí dieťa, o ktoré má povinnosť starať sa a ktoré si nemôže zadovážiť pomoc, a vystaví ho tým nebezpečenstvu smrti alebo ublíženia na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 <aspi://module='ASPI'&link='300/2005%20Z.z.%2523206'&ucin-k-dni='30.12.9999'>

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) na dieťati mladšom ako šesť rokov.

Predmetom útoku tohto trestného činu je dieťa, ktoré si samo nemôže zadovážiť pomoc. Pôjde spravidla o dieťa predškolského veku. Zákonnú ochranu má predovšetkým dieťa v útlom veku, ktoré nie je schopné

vlastnými silami čeliť nepriaznivej situácii, v ktorej sa ocitlo. Môže však ísť aj o staršie dieťa, ak pre svoju nesamostatnosť, ako aj podmienky prostredia, kde zostalo opustené, nie je schopné samo sa vymaniť z hroziaceho nebezpečenstva (porovnaj R 47/1978). Pod pojmom opustenie dieťaťa podľa odseku 1 treba rozumieť konanie, následkom ktorého nie je dieťa samo schopné si pomôcť a je ponechané svojmu osudu, teda prerušenie starostlivosti o dieťa za takých okolností, keď pre dieťa vzniká nebezpečenstvo ujmy na zdraví alebo smrti (porovnaj R 47/1978). Konanie môže spočívať v konaní (páchateľ odnesie dieťa na opustené miesto a ponechá ho tam), alebo v opomenutí (páchateľ nedopraví dieťa z takého miesta do bezpečia a ponechá ho tam). Takým konaním ale nebude zanechanie dieťaťa v materskej škole v opatere učiteľiek materskej školy (porovnaj R 35/1978). O trestný čin podľa § 206 ods. 1 nepôjde ani v prípade, ak matka opustí choré dieťa len na krátky čas. V prípade, ak dieťaťu vznikne ťažká ujma na zdraví, pôjde o trestný čin ublíženia na zdraví z nebanlivosti podľa § 157 ods. 1. Pojem vystavenie dieťaťa nebezpečenstvu smrti alebo ublíženia na zdraví treba vykladať ako stav nebezpečenstva, pri ktorom je záchrana dieťaťa ponechaná iba na náhodu. Tak je to aj vtedy, keď dieťa by mohlo byť zachránené inou osobou, ale nie je isté, či sa táto osoba dieťaťa skutočne ujme a poskytne mu potrebnú pomoc (porovnaj R 47/1978).

2T/33/2015

8.

Páchateľom môže byť iba osoba, ktorá má povinnosť o dieťa sa starať. Takou osobou môžu byť buď rodičia, ktorým táto povinnosť vyplýva zo zákona o rodine <aspi://module='ASPI'&link='36/2005%20Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> (§ 28 a nasl. ZR <aspi://module='ASPI'&link='94/1963%20Zb.%252328'&ucin-k-dni='30.12.9999'>), ale aj osvojiteľa (§ 97 až 109 ZR <aspi://module='ASPI'&link='94/1963%20Zb.%252397-109'&ucin-k-dni='30.12.9999'>) alebo osoba, ktorá podľa § 44 a nasl. ZR <aspi://module='ASPI'&link='94/1963%20Zb.%252344'&ucin-k-dni='30.12.9999'> vykonáva náhradnú starostlivosť o maloleté dieťa. Náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (náhradná osobná starostlivosť), pestúnska starostlivosť a ústavná starostlivosť. Zo subjektívnej stránky sa vyžaduje úmysel. O trestný čin opustenia dieťaťa podľa § 206 môže ísť len vtedy, keď úmysel páchatela zahŕňa iba vznik nebezpečenstva smrti alebo ublíženia na zdraví. Trestný čin opustenia dieťaťa podľa § 206 ods. 1 je prečinom, podľa ods. 2 zločinom.

Obžaloba kládla obžalovanej za vinu, že ako matka v R. B., časť B. v prenajatom byte na L. E. XXX/ X dňa 30.07.2014 okolo 23.00 hod. opustila byt i napriek tomu, že sa tam nachádzali štyri maloleté deti Š., ktoré spali, a to N., M.. XX.XX.XXXX, A., M.. XX.XX.XXXX, T., M.. XX.XX.XXXX a Ľ.D., M.. XX.XX.XXXX, o ktoré mala v tom čase povinnosť sa starať ako rodič, deti nechala bez dozoru a z miesta bydliska odišla na presne nezistené miesto bez toho, aby im zabezpečila opateru, čím ich vystavila nebezpečenstvu smrti alebo ublíženiu na zdraví a v dôsledku toho uvedenú situáciu riešila polícia ako aj pracovníčky sociálnej kurately Dolný Kubín a predbežným opatrením sp. zn. 2PPOm/1/2014-23 zo dňa 31.07.2014, právoplatným dňa 20.08.2014 boli deti umiestnené do R. R. I.. V danom prípade bolo potrebné skúmať, či obžalovaná skutočne ponechala deti bez dozoru a opateru a vystavila ich tak nebezpečenstvu smrti alebo ublíženia na zdraví. Je nesporné, že vtedy maloleté deti mali: N.I. X D., A. X D., T. X D. a Ľ. X D., pričom mal. N. trpí epileptickými záchvatmi. Vykonaným dokazovaním a to najmä výpoveďou Š. Q. však bolo preukázané, že obžalovaná mu do jeho bytu, ktorý sa nachádza v tej istej bytovke ako byt obžalovanej v tom čase, priniesla kľúče od bytu s tým, že mu povedala, že odchádza, nech sa o deti postará ich biologický otec, ktorý ešte v tom čase žil v rovnakom bytovom dome a podľa vyjadrenia svedka bol ešte mobilný, nakoľko prišiel po jeho výzve ku deťom. Ako svedok potvrdil, „po pár minútach“ od odchodu obžalovanej išiel deti skontrolovať, všetky spali, prezlečené v pyžamách a v byte bol poriadok. Svedok ihneď na to zabezpečil prítomnosť svojej nevesty a biologického otca detí a preto, že deti sa im nedarilo zobudiť, zavolała jeho nevesta príslušníkov polície a pracovníkov sociálnej kurately. Lekár prítomný na mieste skonštatoval, že deti len tvrdo spali, nemali žiadne zdravotné problémy ani zranenia. Je nesporné, že obžalovaná nevykonávala starostlivosť o deti bez chýb, deti sa pred skutkom túlavali, chodili špinavé a niekedy žobrali o jedlo, v čase skutku však obžalovaná zabezpečila dozor nad deťmi dospelou osobou a deti zanechala s vedomím, že sa o ne môže postarať otec. Biologický otec detí v tom čase už trpel onkologickým ochorením a pol roka na to zomrel, podľa vyjadrenia svedkyne Q. a svedka Q. však k deťom v čase skutku prišiel a bol ešte mobilný. Skutočnosť, že deti boli následne umiestnené na základe rozhodnutia súdu do ústavnej výchovy, nemá vplyv na posudzovanie trestnej zodpovednosti obžalovanej ako matky, ku realizácii umiestnenia detí do detského domova došlo z dôvodu, že ich matka odišla na neznáme miesto, otec sa dlhodobo pre nepriaznivý

zdravotný stav o ne nemohol postarať, preto sa prechodne ocitli bez starostlivosti dospeljej osoby. Pre posúdenie trestnej zodpovednosti však v danom prípade absentoval úmysel obžalovanej, nakoľko maloleté deti nezanechala v situácii, kedy by pre ne vzniklo nebezpečenstvo ujmy na zdraví alebo smrti. Od detí odišla v čase, keď spali a ihneď zabezpečila informovanosť dospeljej osoby a požiadala ju
2T/33/2015

9.

o zabezpečenie starostlivosti, k čomu napokon aj skutočne v krátkom časovom intervale došlo a deti neboli žiadnym spôsobom ohrozené na zdraví. Z uvedených dôvodov súd obžalovanú spod obžaloby pre tento žalovaný skutok oslobodil.

S poukazom na všetky uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

- vydala úmyselne osobu mladšiu ako 18 rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že jej umožnila viesť záhaľčivý život,

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na tunajší súd do 15 dní od oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok. (§ 306/2 Tr. por.)

Odvolanie môžu podať:

-prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)

-obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)

-príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)

-zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308/2)

-štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)

-poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)

-zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.